

In Minneapolis is het iedereen tegen de staat. 'We werken voltijds en daarnaast bestrijden we het fascisme'

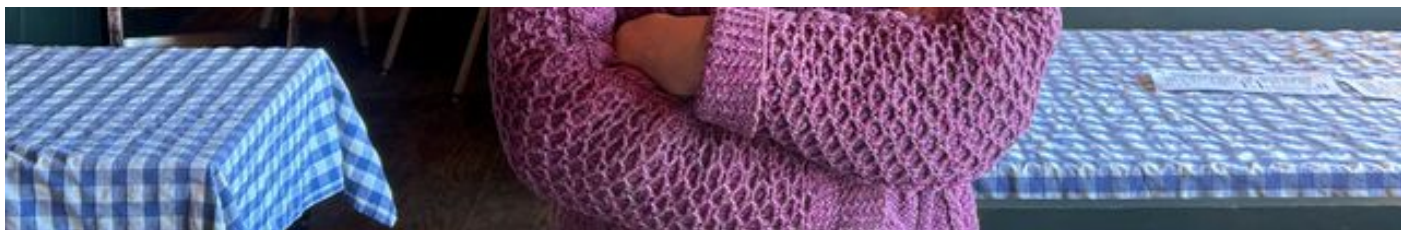
Emilie van Outeren

Onderweg naar haar werk stuitte Gina Christ vorige week woensdag op een actie van de vreemdelingenpolitie. Agenten hadden een straat afgesloten en waren, zoals vaak wanneer ICE op migranten jaagt in Minneapolis, omringd door filmende demonstranten. „Ik stopte en iemand vroeg of ik om de actie heen kon rijden om aan de andere kant de situatie in de gaten te houden.” Toen ICE begin december op haar stad neerdaalde, had de 55-jarige Christ zich „voorgenomen elke dag een goede daad te verrichten voor mijn burens: geld doneren, voedsel rondbrengen, iemand anders aanmoedigen. Die dag was het ICE-wachten”.

Haar inbreng in het volgen en documenteren van de gemaskerde agenten was van korte duur. Zodra ze de blokkade van de andere kant tegemoetkwam, gingen ze los. „Ik was doodsbang en bevroor. Ze sloegen mijn ruit in, sneden mijn gordel door, trokken me uit de auto en voerden me af.” Met vastgemaakte polsen en enkels werd ze vier uur lang vastgehouden. „Ze namen foto's, vingerafdrukken, een dna-monster. Pure intimidatie, want het is echt niet ingewikkeld om uit te vinden wie ik ben.”

Haar lichtgroene Ford Escape, met ingeslagen zijraam en haar tas en telefoon er nog in, bleef [midden op een kruispunt achter](#), zo is te zien op beelden die gemaakt zijn. Die dag werden [twee minderjarigen](#) opgepakt — „wat sowieso niet legaal kán zijn”, volgens Christ. En het eindigde met, de intussen verbannen, grenscommandant Greg Bovino die traangasgranaten naar tientallen fluitende en joelende demonstranten gooit.

Gina Christ in haar restaurant, direct om de hoek waar Alex Pretti werd doodgeschoten.

Foto Emilie VAN OUTEREN

Het was precies twee weken nadat [Renee Good](#) in een vergelijkbare situatie was doodgeschoten. Vier dagen na Christs gewelddadige aanhouding, werd direct om de hoek van het restaurant dat zij runt [Alex Pretti](#) doodgeschoten. Sindsdien is haar dagelijkse goede daad dat iedereen die — bij de huidige -15 graden Celsius — Pretti's gedenkplek bezoekt, in haar Black Forest Inn een kopje thee, koffie of soep krijgt. „Een warme plek. Kom binnen”, staat er geschreven op A4'tjes die aan de houten deur zijn geplakt.

Golf van protest en toewijding

„Ik voel me zo machteloos tegen wat de regering hier doet. Ze hebben de [neofascistische groepering] Proud Boys uniformen aangetrokken en wapens gegeven die ze gretig gebruiken. Ik geloof niks van de aankondiging dat ze de operatie hier na de laatste moord gaan terugschalen. Hooguit dat ze van tactiek veranderen. Het enige wat wij ondertussen kunnen doen is ons op onze burens richten. Ons hier samen doorheen slaan. En ik ben er extreem trots op hoe we dat doen.”

[Lees ook](#)

[De harde beelden van de 'executie' van Alex Pretti tonen de onwaarheden van het Witte Huis](#)

In Minneapolis is een nieuw jargon ontstaan voor de golf van protest, verzet, toewijding en zorg die over de stad spoelt. De hele wereld ziet de inwoners die ICE achtervolgen, tarten, filmen en het werk moeilijk maken. Ze worden *commuters* of *observers* genoemd, in de Signal-apps die elke buurt inmiddels heeft. Twee van hen zijn doodgeschoten.

Burenliefde is risicovol, want elke interactie kan verraden waar migranten zich bevinden

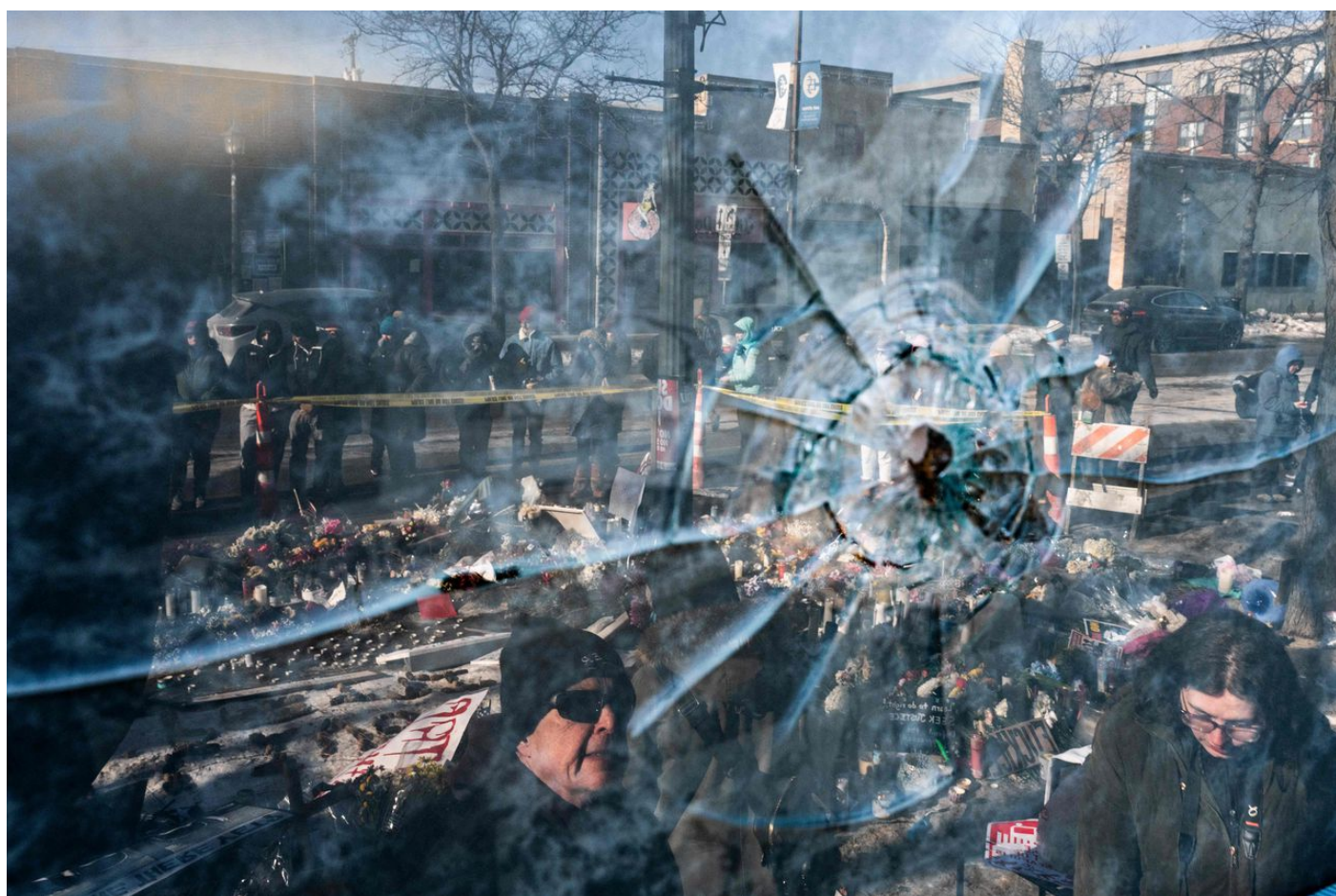
Buiten Minneapolis, veel minder zichtbaar, zijn er mensen die elke dag stadsgenoten helpen die, zolang federale agenten op ze jagen, niet naar buiten durven. *Neighborism*, is het gaan heten. Een activisme waarbij mensen niet op gezette tijden met een bordje tegen Donald Trump protesteren, maar kinderen naar school brengen, eten bezorgen en honden uitlaten. Burenliefde die eveneens risicovol is, want elke interactie kan verraden waar migranten zich bevinden. Vaak weten vrijwilligers niet wie ze precies helpen.

Betogers proberen zich te beschermen tegen traangas.

Foto Adam Gray/AP

Een kapotgeschoten raam bij een geïmproviseerde herdenkingsplek voor Alex Pretti.

Foto Roberto Schmidt/AFP

Een betogers wordt aangehouden tijdens een poging van agenten om een wegblokkade ongedaan te maken.

Foto Roberto Schmidt/AFP

In de evangelische Dios Habla Hoy ('God Spreekt Vandaag')-kerk worden per dag ruim duizend voedselpakketten samengesteld. Vrouwen gieten kookolie en wasmiddel uit grote flessen over in kleinere dosering. Mannen sjouwen met kisten zoete aardappelen, wortels, rijst en pindakaas. Buiten blijft het vlees koud. In de kelder staan dozen luiers tot aan het plafond opgestapeld. Gedoneerd door mensen uit de hele stad. Alle aanwezigen zijn wit, behalve pastoor Sergio Amezcua en zijn moeder Maria, die „op vakantie” is uit Mexico. Hij is een lokale bekendheid geworden: dankzij de voedseldistributie in zijn kerk, maar ook omdat hij toegeeft „gigantische spijt” te hebben van zijn stem op Trump.

Allerlei activisme tegelijk

„Sorry, we registreren op dit moment geen vrijwilligers meer”, zegt Naimh Mee (22) wanneer twee jonge vrouwen zich willen aanmelden. De studente is hier sinds twee weken bijna elke dag in de weer. Ze is niet lid van de kerk, maar was „vol ontzag” over wat hier in korte tijd is opgezet. „Andere mensen proberen allerlei activisme tegelijk te doen, maar ik weet dat ik hier het nuttigst kan zijn. Het voelt zo belangrijk om hier nu te zijn, met anderen in mijn gemeenschap en voor de mensen. Er is vrijdag weer een demonstratie, maar die laat ik even aan mij voorbij gaan. Daar zijn anderen vast beter in.”

De saamhorigheid is hartverwarmend, zegt studente Naimh Mee.

Foto Emilie van Outeren

„Het nieuws laat goed zien hoe gigantisch de invasie en bezetting van onze stad is, maar niet de omvang van de hartverwarmende respons van de gemeenschap. De saamhorigheid.” Die is, zeggen zowel Mee als Christ, anders dan na de dood van George Floyd en vooral de protesten en uiteindelijk rellen die daarop volgden. „Nu is het hier iedereen tegen de staat”, zegt Christ.

Een andere onzichtbare taak vervult Nick Upton (42). Tijdens een gesprek van bijna een uur komen er ruim vijftig notificaties binnen op zijn telefoon. Een paar nieuwsalerts, een update van het watersysteem van zijn kamerplanten, en 49 berichten in de app ‘Central Rapid Response’ die hij beheert. In die Signal-groep houden inmiddels zeshonderd bewoners van het centrum van Minneapolis elkaar op de hoogte wanneer ze ICE hebben gespot. Het zijn donderdagmiddag vooral berichten van buurtbewoners die vragen of ze nog ergens nodig zijn om ICE te observeren en te verstoren. „Nadat ze Alex doodden was het een paar dagen rustiger. Er zijn minder grote acties, zoals door de buurt rennen, tegen het verkeer inrijden en moeders en kinderen peppersprayen, maar overal worden weer op volle kracht mensen meegenomen.”

Nick Upton beheert een Signal-groep met zeshonderd bewoners in Minneapolis.

Foto EMILIE VAN OUTEREN

Al ruim voordat Trump 'Operation Metro Surge' begon in Minneapolis, zag Upton hoe Los Angeles en Chicago behandeld werden. Hij had er, ouderwets offline, gesprekken over met zijn burens wat ze zouden kunnen dóén. Hij was in eerste instantie sceptisch. „Wat kunnen wij uitrichten tegen de onuitputtelijke middelen van de federale overheid? Maar toen het aantal agenten hier werd opgevoerd, groeide onze chatgroep steeds verder en heb ik gezegd dat ik die wel wilde beheren.” Dat beheer bestaat uit zorgen dat iedereen weet hoe ze observeren of iemands grondrechten worden geschonden en hoe ze dat documenteren. Maar vooral uit het screenen van nieuwe leden. Zeker sinds rechtse activisten en influencers zulke groepen „geïnfiltreerd” bleken te hebben en publiceerden wat erin gezegd werd.

Geen leiders, woordvoerders of machtsstrijd

„Het is grappig hoe er nu wordt gedaan alsof deze appgroepen allemaal onderdeel zijn van een groot, links, centraal geleid complot. Dit is geen Antifa of Black Block [gewelddadige anarchisten]. We zijn geen activisten. We zijn burens die op een fluitje blazen voor de plaatselijke tacotent. Het is hyperlokaal.” Dat is ook opmerkelijk aan de maatschappelijke beweging in Minneapolis: er zijn geen leiders, woordvoerders of evidente interne machtsstrijd. „Iedereen is doodziek van wat er in onze stad gebeurt. Het is overweldigend en we doen wat we kunnen behappen. We werken voltijds en daarnaast bestrijden we momenteel het fascisme.”

|We zijn geen activisten. We zijn burens die op een fluitje blazen voor de plaatselijke tacotent

Upton nam de rol als coördinator, zegt hij met lichte schroom, omdat hij, als jonge vader niet de „risicocapaciteit” heeft om de confrontatie met ICE-agenten aan te gaan – zeker niet nadat er twee slachtoffers zijn gevallen. „Ik steek wel mijn middelvinger op, blaas op mijn fluitje en meldt het in de app als ik ze zie, maar ga niet de confrontatie aan. Het is ongelooflijk om te zien hoeveel mensen bij incidenten recht op het gevaar afrennen.”

[Lees ook](#)

[ICE-rekruten worden in zes weken opgeleid: 'Wij lossen geen waarschuwingsschoten'](#)

Nadat Good was doodgeschoten, dacht Upton „dat iedereen zich in z'n kelder zou verschansen en zou wachten tot het overwaait. Maar we kregen in plaats van vijf soms wel dertig nieuwe aanmeldingen per dag. Deze situatie verandert fundamenteel hoe wij over gemeenschap denken. In de digitale wereld lijkt dat soms verloren te gaan, maar hierdoor voelen wij ons allemaal verbonden”, zegt hij. „Ik word er emotioneel van als ik er over praat.”

Gina Christ voelde dat ook nadat ze was vrijgelaten en een halve dag te laat bij het Duitse restaurant verscheen. Daar werden, kort daarna, haar tas en haar telefoon bezorgd. Actievoerders hadden zich over haar verlaten auto ontfermd en op basis van haar rijbewijs ontdekt dat ze hier werkte. „Minneapolis heeft de gelederen gesloten.”

 [De journalistieke principes van NRC](#)